

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Ing. P. R.**, proti žalovaným: **1) Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, **2) Nejvyšší soud ČR**, se sídlem Burešova 20, Brno, **3) Městský soud v Praze**, se sídlem Spálená 2, Praha 2, **4) Obvodní soud pro Prahu 3**, se sídlem Jagellonská 5, Praha 3, o žalobě proti usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 10. 2015, č. j. 32 Cdo 3496/2015 – 137, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 3. 2015, č. j. 21 Co 113/2015 - 118 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 9. 2. 2015, č. j. 12 C 256/2010 – 108, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 9. 2018, č. j. 6 A 15/2016 – 35,

t a k t o :

- I.** Řízení o kasační stížnosti **se zastavuje.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) dne 16. 11. 2018 podal kasační stížnost, kterou brojí proti v záhlaví označenému usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „napadené usnesení“). V kasační stížnosti stěžovatel zároveň požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce.

[2] Nejvyšší správní soud svým usnesením ze dne 13. 12. 2018, č. j. 2 As 380/2018 – 18 (dále jen „usnesení“), rozhodl, že návrh na osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce se zamítá, a stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě patnácti dnů od doručení usnesení zaplatil soudní poplatek ve výši 5000 Kč a předložil plnou moc udělenou jím advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti, nebo ve stejné lhůtě prokázal, že má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší správní soud stěžovatele taktéž poučil o tom, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, řízení zastaví, jakož i o tom, že nebude-li ve stanovené lhůtě doloženo zastoupení stěžovatele, kasační stížnost odmítne.

[3] Usnesení bylo stěžovateli doručováno podle § 50 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s § 42 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“). Jelikož doručující orgán adresáta nezastihl, byla písemnost vhozena do domovní schránky. Dne 21. 12. 2018 obdržel Nejvyšší správní soud doručenkou s vyznačeným sdělením doručovatelky M. Č., že zásilka byla vložena do schránky adresáta dne 19. 12. 2018.

[4] Dne 11. 1. 2019 bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno vyjádření stěžovatele, v němž namítá, že usnesení mu nebylo řádně doručeno, jelikož na obálce v rozporu s § 50 odst. 1

o. s. ř. není vyznačeno datum, kdy byla písemnost do schránky vhozena. Podle jeho názoru v důsledku toho nenastala fikce doručení, a nemohly tudíž nastat ani jeho účinky. Proto ani nemohla začít běžet patnáctidenní lhůta pro zaplacení soudního poplatku a doložení zastoupení. Stěžovatel namítal, že podle § 9 odst. 4 písm. c) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) není soud pro nezaplacení poplatku oprávněn řízení zastavit, jelikož je nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by mu mohla vzniknout újma, přičemž bez své viny nemohl poplatek dosud zaplatit. K přípisu doložil kopii obou stran obálky doručované písemnosti. Z kopie přední strany obálky vyplývá, že se jedná o obálku, v níž byla stěžovateli doručována písemnost Nejvyššího správního soudu s označením č. j. 2 As 380/2018 – 18. Z kopie zadní strany obálky vyplývá, že se jedná o obálku typu III, jíž se doručují jiné písemnosti podle § 50 o. s. ř. Obálka neobsahuje žádný jiný záznam doručovacího orgánu. Zejména neobsahuje záznam, zda byla zásilka vložena do schránky, a tím doručena, ani záznam, kterého dne tak případně bylo učiněno, a neobsahuje ani jméno, podpis a razítko doručovatele.

[5] Nejvyšší správní soud odkazuje na svou ustálenou judikaturu, že nerespektování zákonem stanovených pravidel pro doručování nemůže mít vliv na účinnost doručení, pokud adresát písemnost převzal, a mohl se s jejím obsahem fakticky seznámit. Na straně jedné je totiž nutno trvat na tom, aby bylo řádně doručováno, neboť v opačném případě účastníci řízení mohou být výrazně dotčeni na svých právech (včetně přístupu k soudu), na druhé straně ale nelze přijmout formalistický přístup, je-li naplněna materiální funkce doručení, tj. seznámení se s obsahem písemnosti (v podrobnostech srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2016, č. j. 1 Azs 188/2016 – 26, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010 - 95, a další v něm citovanou judikaturu). Pokud tedy měl stěžovatel prokazatelně možnost se s obsahem usnesení seznámit, lze tuto skutečnost považovat za doručení se všemi jeho účinky, a není třeba trvat na opakovaném, formálně bezvadném doručení.

[6] Z přípisu stěžovatele a v něm uvedených tvrzení vyplývá, že nejpozději dne 10. 1. 2019, tj. dne, kdy byl přípis stěžovatele Nejvyššímu správnímu soudu podán k poštovní přepravě, stěžovatel fakticky disponoval zásilkou, v níž bylo usnesení doručováno. Stěžovatel tak měl prokazatelně možnost se s obsahem usnesení seznámit, čímž došlo materiálně k naplnění smyslu doručení. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že nejpozději dne 10. 1. 2019 bylo usnesení stěžovateli doručeno. Nejpozději od tohoto dne tudíž počíná běžet patnáctidenní lhůta určená soudem k zaplacení soudního poplatku a doložení zastoupení. Tato lhůta uplynula dne 25. 1. 2019.

[7] Nejvyšší správní soud se zabýval i námitkou stěžovatele, že nelze pro nezaplacení poplatku řízení zastavit, jelikož je v jeho případě dáno nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by mu mohla vzniknout újma, přičemž bez své viny nemohl poplatek dosud zaplatit.

[8] Podle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích „*pro nezaplacení poplatku soud řízení nezastaví, je-li nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by poplatník mohl vzniknout újma, a poplatník ve lhůtě určené soudem ve výzvě [tj. usnesení s výzvou k zaplacení soudního poplatku] sdělí soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doloží, že bez své viny nemohl poplatek dosud zaplatit*“.

[9] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v případě stěžovatele nejsou splněny zákonem stanovené podmínky pro postup podle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích. Stěžovatel totiž soudu ve lhůtě, která uplynula dne 25. 1. 2019, nesdělil, v čem spočívá nebezpečí z prodlení a jaká újma by mu mohla vzniknout. Stěžovatel v této lhůtě soudu ani nesdělil žádné okolnosti, které by nebezpečí z prodlení a újmu osvědčovaly. Stěžovatel rovněž neuvedl žádné okolnosti, které by mu poté, co se měl možnost fakticky s obsahem usnesení seznámit, bránily

pokračování

ve stanovené lhůtě poplatek zaplatit. Stěžovatel tak ani nedoložil, že bez své viny nemohl poplatek zaplatit.

[10] Ve svém přípisě dále stěžovatel pouze namítal, že lhůta pro doložení zastoupení je nepřiměřená vzhledem k vánočním svátkům a jeho námitky v kasační stížnosti týkající se merita věci jsou důvodné. Zejména uvádí, že se v jeho případě nejedná o zjevnou bezúspěšnost, jelikož podle § 13 zákona o soudních poplatcích se při správě soudních poplatků postupuje podle daňového řádu a správa soudních poplatků zahrnuje jejich výběr, vymáhání, vrácení a vypořádání nároku s jejich neoprávněným vybráním nebo vymožením. K tomu je třeba uvést, že podle § 13 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve věcech poplatků rozhodují soudy podle občanského správního řádu. Jak vyplývá z rozhodnutí žalovaných, stěžovatelův návrh na vrácení zaplacených soudních poplatků byl v občanském soudním řízení zamítnut, jelikož žalovaní došli k závěru, že soudní poplatky byly zaplacený oprávněně. Stěžovatel tak podle těchto rozhodnutí nemá nárok na vrácení soudních poplatků. Nemá-li podle civilních soudů nárok na vrácení soudních poplatků, nelze hovořit ani o vypořádání nároku na vrácení neoprávněně vybraných poplatků, a tudíž ani o rozhodování civilních soudů v režimu správy soudních poplatků. V případě kasační stížnosti stěžovatele se proto jedná o návrh, který zjevně nemůže být úspěšný, jelikož stěžovatel se nedomáhá ochrany proti zkrácení práv rozhodnutím správního orgánu, ale proti usnesením civilních soudů podle občanského soudního řádu. Námitky stěžovatele v přípisě nejsou proto nikterak relevantní pro posouzení, zda v řízení o kasační stížnosti ve stanovené lhůtě splnil řádně svou zákonnou povinnost zaplatit soudní poplatek za kasační stížnost, ani pro posouzení, zda lze pro nezaplacení soudního poplatku řízení zastavit.

[11] Vzhledem k tomu, že žalobce přes výzvu soudu soudní poplatek ve stanovené lhůtě, tj. nejpozději dne 25. 1. 2019, nezaplatil a podmínky pro postup podle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích nejsou v jeho případě splněny, Nejvyšší správní soud v souladu s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s., řízení zastavil.

[12] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že ačkoli stěžovatel neodstranil ani další nedostatek své kasační stížnosti, tj. nedoložil povinné zastoupení ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s., přestože k tomu byl usnesením vyzván, nepostupoval podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ale v režimu § 47 písm. c) s. ř. s., neboť postup spočívající v zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku má přednost před odmítnutím návrhu pro nesplnění podmínky řízení spočívající v zastoupení advokátem (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 8. 2016, č. j. 2 Afs 111/2016 - 29, ze dne 19. 10. 2016, č. j. 3 As 207/2016 - 35, či ze dne 22. 3. 2017, č. j. 3 As 240/2016 - 70).

[13] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu